

ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยสูงอายุโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักที่ได้รับ
การผ่าตัดเปิดทวารเทียมทางหน้าท้อง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ. ศ. 2557

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยสูงอายุโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักที่ได้รับการผ่าตัดเปิดทวารเทียมทางหน้าท้อง

FACTORS PREDICTING QUALITY OF LIFE IN OLDER ADULT PATIENTS WITH COLORECTAL CANCER POST STOMAL SURGERY

เกศินี ชีรทองดี 5437202 NSGN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: จันทนา รัตนวิชัย, ภม. (สรีรวิทยา),
วิไลวรรณ ทองเจริญ, ศ.ค. (อุดมศึกษา), คณิงนิจ พงศ์ถาวรภม, Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงทำนาย เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตและอำนาจทำนายของความสามารถในการดูแลตนเองเกี่ยวกับทวารเทียม ภาวะพึงพิง ความวิตกกังวล และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยสูงอายุโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักที่ได้รับการผ่าตัดเปิดทวารเทียมทางหน้าท้อง โดยใช้กรอบแนวคิดคุณภาพชีวิตของ Wilson และ Cleary (1995) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยสูงอายุโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักที่ได้รับการผ่าตัดเปิดทวารเทียมทางหน้าท้องในช่วงระยะเวลา 1 ปี หลังผ่าตัดที่มารับการตรวจติดตามการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกศัลยกรรมลำไส้ใหญ่และทวารหนัก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 88 ราย เก็บข้อมูลโดยการให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองเกี่ยวกับทวารเทียม 3) แบบประเมินภาวะพึ่งพิง 4) แบบประเมินความวิตกกังวล 5) แบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมแบบพหุมิติ 6) แบบประเมินคุณภาพชีวิตสำหรับผู้ที่มีทวารเทียม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายและสถิติถดถอยพหุคูณแบบเข้าพร้อมกัน

ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตโดยรวมของผู้ป่วยสูงอายุโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักที่ได้รับการผ่าตัดเปิดทวารเทียมทางหน้าท้อง อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 61.70, S.D. = 14.26) ความสามารถในการดูแลตนเองเกี่ยวกับทวารเทียม ภาวะพึ่งพิง ความวิตกกังวล และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 75.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .753, p < .05$) โดยปัจจัยที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความวิตกกังวล (Beta = -.376) รองลงมาคือ ภาวะพึ่งพิง (Beta = -.254) ความสามารถในการดูแลตนเองเกี่ยวกับทวารเทียม (Beta = .249) และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม (Beta = .172) ตามลำดับ ผลการศึกษานี้ให้เห็นว่า พยาบาลควรมีแนวทางในการลดความวิตกกังวล ประเมินภาวะพึ่งพิง ส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองเกี่ยวกับทวารเทียมและการสนับสนุนทางสังคม เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับผู้ป่วยสูงอายุโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักที่ได้รับการผ่าตัดเปิดทวารเทียมทางหน้าท้อง

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต / โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก / ทวารเทียม

FACTORS PREDICTING QUALITY OF LIFE IN OLDER ADULT PATIENTS WITH COLORECTAL CANCER POST STOMAL SURGERY

KASINEE TEERATHONGDEE 5437202 NSGN/M

M.N.S. (GERONTOLOGICAL NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: CHANTANA RONNARITHIVICHAI, M.S. (PHYSIOLOGY), VILAIVAN THONGCHAREON, Ph.D. (HIGHER EDUCATION), KANAUNGNIT PONGTHAVORNKAMOL, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

This correlational predictive research aimed to investigate the ability of ostomy self-care ability, dependence, anxiety and perceived social support on the quality of life in older adult patients with colorectal cancer post stomal surgery. The health-related quality of life model developed by Wilson and Cleary (1995) was used as the conceptual framework for this study. Eighty-eight post stomal surgery patients that received treatment within 1 year at the Out-Patient Department of Surgery, of King Chulalongkorn Memorial Hospital comprised the sample group. Data were collected by using 1) A demographic data questionnaire 2) Ostomy self-care ability questionnaire 3) Barthel ADL Index 4) Anxiety questionnaire (THADS: Sub scale anxiety) 5) A multidimensional scale of perceived social support 6) Quality of life questionnaire. The data were analyzed by descriptive statistics and testing for predictive power by enter multiple regression analysis.

The findings revealed that quality of life in the older adult patients with colorectal cancer post stomal surgery is in at a moderate level (Mean=61.70, S.D.=14.26). Ostomy self-care ability, dependence, anxiety and perceived social support were able to jointly explain 75.3 % of the variance in the quality of life in ostomy patient with statistical significance ($R^2 = .753$, $p < .05$). Anxiety was the factor that best predicted quality of life (Beta= -.376), followed by dependence (Beta= -.254), ostomy self-care ability (Beta=.249) and perceived social support (Beta=.172), respectively. This study suggests that nurses should be guidelines for management of anxiety, assessment dependence, promoting their ostomy self-care ability and social support. To improve quality of life in the older adult patients with colorectal cancer post stomal surgery.

KEY WORDS: QUALITY OF LIFE / COLORECTAL CANCER / OSTOMY

164 pages